

Містобудівний розвиток та земельні відносини в населених пунктах

анотований бібліографічний список

Вип. 3 / 2026

липень - вересень

URL: <http://nplu.org/article.php?id=423&subject=3>

1. Апостолова-Сосса Л. Посилення міської стійкості засобами просторового та стратегічного планування [Електронний ресурс] / Любов Апостолова-Сосса // Містобудування та територ. планування: наук.-техн. зб. / Київ. нац. ун-т буд-ва і архітектури. – Київ, 2026. – Вип. 91. – С. 338-352. *Зазначено, що планування розвитку територій в умовах криз потребує перегляду підходів, спрямованих на посилення міської стійкості. Особливо важливим цей аспект стає в умовах військової загрози, з якою стикнулися українські міста. Необхідність відповісти викликам воєнного часу, зокрема, адаптація до життя в умовах війни і необхідність відбудови зруйнованих поселень потребують оновлення стратегій і документації просторового планування. Проаналізовано структуру документації стратегічного і просторового планування. Відзначено, що створення окремих видів планувальної документації, спрямованих на врахування аспектів міської стійкості може ускладнювати процеси планування, особливо у складних і непередбачуваних умовах військової загрози. Надано рекомендації щодо можливості врахування аспектів міської стійкості в різних видах*

планувальної документації стратегічного і просторового характеру. Текст: <https://mtp.knuba.edu.ua/article/view/363182/348578>

2. Багряк Ю. А. Правове регулювання функціонування містобудівного кадастру в Україні [Електронний ресурс] / Юліан Андрійович Багряк // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія : Правознавство – 2026. – Т. 28, № 1. – С. 7-13. *Розглянуто законодавче визначення кадастру, його складові, зокрема інтеграцію з Єдиною державною електронною системою у сфері будівництва, та окремі підзаконні нормативно-правові акти, що регламентують його ведення на загальнодержавному, обласному та місцевому рівнях. Виділено низку проблем чинного правового регулювання у досліджуваній сфері: концептуальну перевантаженість і неоднорідність законодавчого визначення містобудівного кадастру, включення до складу кадастру інформаційних ресурсів будівельних норм і правил, нормативну невизначеність у співвідношенні з Єдиною державною електронною системою у сфері будівництва, перехідний характер правового регулювання, оціночний характер інтеграції з Державним земельним кадастром тощо. Окреслено напрями вдосконалення правового регулювання: уточнення змісту та функцій кадастру, перегляд включення інформаційних ресурсів будівельних норм, чітке визначення співвідношення з Єдиною державною електронною системою у сфері будівництва, конкретизація механізмів інтеграції з земельним кадастром, актуалізація підзаконних актів відповідно до сучасної інституційної структури, встановлення строків і критеріїв експериментального проєкту, а також запровадження єдиного підходу до інституційного забезпечення ведення кадастру на всіх рівнях. Зазначено, що впровадження цих заходів сприятиме підвищенню правової визначеності, цілісності системи та створенню надійної основи для цифровізації містобудівного регулювання в Україні.* Текст: <https://journals.visnyk-onu.od.ua/index.php/law/article/view/506/494>

3. Балабан О. Інтеграція цифрових платформ і BIM-технологій для оптимізації управлінських процесів на етапах будівельного циклу

[Електронний ресурс] / Олександр Балабан // Містобудування та територ. планування: наук.-техн. зб. / Київ. нац. ун-т буд-ва і архітектури. – Київ, 2026. – Вип. 91. – С. 353-365. *Вказано, що інтеграція цифрових платформ і BIM-технологій у сучасному будівництві розглядається як системний інструмент оптимізації управлінських процесів на всіх етапах будівельного циклу — від проєктування до експлуатації об'єктів. Обґрунтовано, що поєднання централізованих цифрових платформ управління з інформаційним моделюванням будівель забезпечує формування єдиного інформаційно-управлінського середовища, в межах якого прийняття рішень набуває доказового, прогностичного та адаптивного характеру. Показано, що цифрові платформи виконують роль інтеграційного ядра, акумулюючи дані щодо строків, ресурсів, витрат і ризиків, тоді як BIM-технології забезпечують високоточну просторово-часову репрезентацію об'єкта будівництва та можливість багатоваріантного аналізу управлінських сценаріїв.* Текст: <https://mtp.knuba.edu.ua/article/view/363185/348581>

4. В Україні оновлять будівельні норми для житлових будинків: що зміниться [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2026. – 4 серп. – Електрон. дані. За повідомленням Міністерства відновлення, інфраструктури та транспорту України, в Україні оновлять будівельні норми для житлових будинків, посиливши вимоги до безпеки, доступності, комфорту та захисту мешканців від шуму. Зміни охоплять архітектурно-планувальні рішення, інженерне обладнання, пожежну безпеку та доступність будинків. Також уточнять правила розміщення вбудованих і вбудовано-прибудованих громадських приміщень для зменшення шуму та вібрації в житлових приміщеннях. Наразі Міністерство готує першу редакцію змін до Державних будівельних норм (ДБН), яку планують винести на громадське обговорення протягом найближчих місяців. Текст: <https://yur-gazeta.com/golovna/v-ukrayini-onovlyat-budivelni-normi-dlya-zhitlovih-budinkiv-shcho-zminitsya.html>

5. В Україні протестують шведську технологію швидкого будівництва соціального житла [Електронний ресурс] // Укрінформ : [укр. інформ. сайт]. – 2026. – 11 серп. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що Україна переймає досвід Швеції щодо швидкого будівництва доступного й енергоефективного житла для людей, які втратили свої домівки. Про це у Фейсбуці повідомив міністр соціальної політики, сім'ї та єдності Денис Улютін. За словами міністра, його заступниця Тетяна Кірієнко вже відвідала виробництво модульних будинків у Швеції та ознайомила з технологією. Наразі представники двох країн домовилися створити робочу групу і почати з пілотного будинку. На ньому буде пройдено весь шлях від адаптації до українських вимог і підготовки ділянки до ввезення модулів, монтажу, підключення мереж і введення в експлуатацію.* Текст: <https://www.ukrinform.ua/rubric-vidbudova/4153039-v-ukraini-protestuut-svedsku-tehnologiu-svidkogo-budivnictva-socialnogo-zitla.html>

6. Волков С. Житлове будівництво в Україні працює як піраміда. Нарешті є шанс це змінити [Електронний ресурс] / Сергій Волков // Дзеркало тижня. – 2026. – 7 серп. – Електрон. дані. *Проаналізовано значення фінансування Європейським інвестиційним банком та Європейською комісією програми соціального житла в Україні як інструменту впровадження проєктного фінансування. Розкрито проблеми чинної моделі житлового будівництва, за якої фінансові потоки різних проєктів взаємопов'язані, що підвищує ризики для забудовників і покупців. Обґрунтовано, що проєктне фінансування передбачає відокремлення коштів і відповідальності за кожним будівельним об'єктом та сприяє підвищенню прозорості й довіри на ринку. Наголошено, що успіх програми залежатиме від здатності українських інституцій забезпечити дотримання нових правил і не допустити повернення до старих підходів фінансування.* Текст: <https://zn.ua/ukr/reforms/zhitlove-budivnitstvo-v-ukrajini-pratsjuje-jak-piramida-nareshhti-je-shans-tse-zminiti.html>

7. Воробйов В. В. Місто як парадокс [Електронний ресурс] / В. В. Воробйов, О. С. Шило // Укр. журн. буд-ва та архітектури. – 2026. – № 3. – С. 45-61. *Зазначено, що сучасна теорія містобудування розвивається повільно, оскільки нові просторові та планувальні тенденції набувають теоретичного осмислення лише після їх практичного підтвердження. В Україні дослідження у сфері містобудування часто не охоплюють фундаментальних проблем розвитку сучасного міста, що ускладнює формування нових наукових підходів. Традиційні методи аналізу здебільшого ґрунтуються на лінійних моделях і не враховують складності та нелінійного характеру містобудівних процесів. Це зумовлює виникнення явищ, які не пояснюються усталеними закономірностями та потребують нового теоретичного осмислення. Мета статті – розкрити сутність парадоксів у містобудуванні та їх значення для розвитку сучасної містобудівної теорії.* Текст: <https://uajcea.pgasa.dp.ua/article/view/361949/347156>

8. Вороновський І. Містобудівні рівні формування центрів соціально-психологічної реабілітації військовослужбовців [Електронний ресурс] / Іван Вороновський // Містобудування та територ. планування: наук.-техн. зб. / Київ. нац. ун-т буд-ва і архітектури. – Київ, 2026. – Вип. 91. – С. 41-50. *Розглянуто питання про необхідність формування загальнодержавної мережі центрів соціально-психологічної реабілітації військовослужбовців. Визначено містобудівні рівні формування таких центрів.. Виявлено та проаналізовано особливості їх організації на кожному з містобудівних рівнів: оптимальне розташування, провідна цільова категорія користувачів, місткість тощо.* Текст: <https://mtp.knuba.edu.ua/article/view/362759/348144>

9. Гомонович С. Розвиток несприятливих фізико-геологічних явищ і процесів на території міста Чернівці [Електронний ресурс] / Сергій Гомонович, Анатолій Довганюк // Містобудування та територ. планування: наук.-техн. зб. / Київ. нац. ун-т буд-ва і архітектури. – Київ, 2026. – Вип. 91. – С. 573-585. *Проаналізовано орографічну будову рельєфу, геологічні,*

гідрологічні та кліматичні особливості міста Чернівці як передумови розвитку несприятливих фізико-геологічних процесів. Показано, що складний рельєф, гідрологічний режим річки Прут та її приток, а також поширення набухających і просадочних ґрунтів зумовлюють інтенсивний розвиток зсувів, яроутворення, підтоплення й деформацій основ будівель. Узагальнено заходи протизсувного та протиаварійного захисту, передбачені генеральним планом міста, зокрема дамбування, дренаж, організацію поверхневого стоку та лісоагломерацію схилів. Наголошено на важливості моніторингу зсувних процесів і підтоплення, а також на необхідності завершення робіт з мікросейсморайонування території Чернівців для підвищення надійності містобудівних рішень і зниження геологічних ризиків. Текст: <https://mtp.knuba.edu.ua/article/view/363325/348755>

10. Громади зможуть заявляти витрати через російську агресію до Міжнародного Реєстру збитків [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2026. – 14 серп. [№ 661]. – Електрон. дані. *Як повідомила голова Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Олена Шуляк, від 13 серпня Україна може подавати до Міжнародного Реєстру збитків заяви про частину витрат, яких держава, регіони та громади зазнали внаслідок російської агресії. Йдеться, зокрема, про витрати на допомогу постраждалим і розмінування територій. Політикиня розповіла, що до Реєстру додано дві нові категорії. Категорія В4 охоплює гуманітарні витрати держави на підтримку постраждалих людей. Це, зокрема, евакуація, тимчасове житло, екстрена медична допомога, реабілітація та інші витрати на допомогу постраждалим. До цієї категорії також може належати компенсація за пошкоджене або зруйноване житло за програмою «Відновлення». Категорія В5 стосується витрат на розмінування та очищення територій від нерозірваних боєприпасів. Заяви можуть стосуватися обстеження територій, роботи саперів та операторів*

протимінної діяльності, знешкодження вибухонебезпечних предметів, навчання фахівців і населення правилам мінної безпеки. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/392259>

11. Давидов І. І. Енергетичні критерії для оцінки стійкості будівель при прогресуючому обваленні конструкцій [Електронний ресурс] / І. І. Давидов, К. А. Ковтун, В. П. Чабан // Укр. журн. буд-ва та архітектури. – 2026. – № 4. – С. 53-64. *Досліджено розвиток прогресуючого обвалення будівельних конструкцій із використанням енергетично-динамічного підходу. Запропоновано підхід, що ґрунтується на аналізі залежного від часу енергетичного балансу та явному врахуванні динамічних характеристик пошкоджених конструктивних систем. На відміну від традиційних підходів, заснованих на узагальнених динамічних коефіцієнтах або граничних значеннях сил і переміщень, прогресуюче обвалення інтерпретується як динамічна нестабільність, зумовлена нездатністю системи розсіювати енергію, що вивільняється після локального пошкодження. Введено та верифіковано енергетико-динамічний критерій небезпеки прогресуючого обвалення, який враховує домінуючі власні частоти та форми коливань, властивості демпфування, тривалість і сценарій вимикання з'єднань, а також перерозподіл енергії між ступенями свободи. Запропоновано підхід до прогнозування максимальної динамічної реакції пошкодженої системи на основі енергетичної еквівалентності між нелінійною реакцією конструкції та піковим динамічним зміщенням із поправками на динамічні характеристики та темп руйнування.* Текст: <https://uajcea.pgasa.dp.ua/article/view/369799/354352>

12. Дворніченко А. Д. Аналіз ефективності застосування сучасних енергоефективних технологій в системах опалення житлових та цивільних будівель [Електронний ресурс] / А. Д. Дворніченко // Укр. журн. буд-ва та архітектури. – 2026. – № 4. – С. 65-71. *Вказано, що в умовах обмеженості енергетичних ресурсів вирішення завдання забезпечення раціонального енергоспоживання визначатиме темпи і якість розвитку*

суспільства. Основними причинами незадовільного рівня ефективності здійснення заходів із енергозбереження є: недостатній рівень впровадження новітніх технологій, спрямованих на підвищення ефективності використання паливно-енергетичних ресурсів, альтернативних і відновлюваних джерел енергії; недостатній рівень оснащення інженерних мереж приладами обліку таких ресурсів тощо. Наголошено, що розроблення і впровадження енергоефективних технологій у житловому будівництві, зокрема систем теплопостачання, є надзвичайно актуальним завданням, особливо зважаючи на поступове зростання вартості комунальних послуг. Мета статті - аналіз ефективності застосування сучасних енергоефективних технологій в системах опалення під час житлового та цивільного будівництва. Текст:

<https://uajcea.pgasa.dp.ua/article/view/369800/354353>

13. Деледивка С. Г. Об'єкт незавершеного будівництва та спеціальне майнове право: способи захисту прав та підстави їх розмежування [Електронний ресурс] / С. Г. Деледивка // Аналіт.-порівнял. правознавство : електрон. наук. фах. вид. – 2026. – № 1, ч. 1. – С. 208-214. Досліджено правовий статус об'єктів незавершеного будівництва, спеціального майнового права та майбутнього об'єкта нерухомості в контексті захисту прав інвесторів у будівництві. Встановлено, що порушення забудовником умов інвестиційно-будівельного процесу істотно ускладнює ефективний судовий захист права інвестора на отримання кінцевого об'єкта, що зумовлює необхідність належного структурування способів залучення коштів. Проаналізовано основні правові моделі інвестування, зокрема договори участі у фондах фінансування будівництва та емісію цільових облігацій, як інструменти мінімізації ризиків. Зроблено висновок про розмежування зобов'язально- та речово-правових способів захисту, де перші застосовуються на стадії будівництва, а другі — після завершення об'єкта та введення його в експлуатацію. Текст: <https://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/352600>

14. День архітектури України [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2026. – 1 лип. [№ 630]. – Електрон. дані. Зазначено, що 1 липня в Україні відзначають День архітектури України — професійне свято архітекторів, містобудівників, реставраторів, науковців, викладачів, інженерів і всіх, хто своєю працею створює простір для життя. Свято встановлено Указом Президента України від 17.06.1995 № 456/95, що стало визнанням особливої ролі архітектури у розвитку держави, збереженні історико-культурної спадщини та формуванні сучасного середовища. Зауважено, що в умовах повномасштабної війни архітектура стала одним із ключових чинників майбутньої відбудови України. Йдеться не лише про відновлення зруйнованих будівель, а про створення нової якості життя, сучасних міст і громад, що поєднуюватимуть безпеку, функціональність, енергоефективність та повагу до історичної спадщини. Українська архітектурна школа має глибоке історичне коріння. Її розвиток відображає історію самої держави — від храмів Київської Русі до сучасних урбаністичних комплексів. Унікальність української архітектури полягає у поєднанні різних культурних традицій. Давньоруське кам'яне будівництво, дерев'яне народне зодчество, українське бароко XVII — XVIII ст., класицизм, модерн, конструктивізм XX ст. — усі ці напрями сформували власну архітектурну мову, впізнавану далеко за межами країни. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/391804>

15. Дорохіна Г. Принципи архітектурно-планувальної організації прибудинкових територій житлової забудови [Електронний ресурс] / Ганна Дорохіна, Іван Абраменко // Містобудування та територ. планування: наук.-техн. зб. / Київ. нац. ун-т буд-ва і архітектури. – Київ, 2026. – Вип. 91. – С. 118-128. Досліджено планувальні та функціональні особливості та сучасні проблеми формування та експлуатації прибудинкових територій житлової забудови. На основі досліджень виведено основні принципи та прийоми архітектурно-планувальної організації території житлової забудови. Надано пропозиції щодо подолання досліджених проблем і

підвищення рівня безпеки населення під час повномасштабного вторгнення та в сучасних соціально-економічних умовах. Текст: <https://mtp.knuba.edu.ua/article/view/363109/348477>

16. Етнодизайн у контексті відродження української національної ідентичності та європейської інтеграції : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Полтав. нац. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка [та ін. ; упоряд. і відп. ред. Є. А. Антонович та ін. ; редкол.: М. В. Гриньова (голов. ред.) та ін.]. — Полтава : ПНПУ ім. В. Г. Короленка, 2026. — **Кн. 4.** – 489 с. : іл., табл. ***Шифр зберігання в Бібліотеці: A834446-4** Зі змісту: Особливості проектування споруд готельного типу в дизайні / В. Дударець. – С. 305-309; Концепції дизайн-проектування плавучих будинків та використання в їх розробці етнічних мотивів / Н. Данильченко. – С. 347-351; Сучасний досвід реконструкції прибережних територій міст / М. Ликін. – С. 429-432; Культура народного будівництва в Українських Карпатах кінця XIX – початку XX ст. – С. 433-441.*

17. Жидкова Т. Інтеграція захищених просторів у структуру житлових будівель в умовах постійної воєнної загрози [Електронний ресурс] / Тетяна Жидкова // Архітектур. дослідж. / Нац. ун-т. «Львів. політехніка». – 2026. – Т.12, № 2 – С. 84-93. *Вказано, що в умовах постійної потенційної загрози для цивільного населення житло набуває функції первинного середовища безпеки, що потребує перегляду принципів його об'ємно-планувальної організації. Мета роботи - обґрунтування підходів до інтеграції захищених просторів у структуру житлових будівель та визначення принципів їх функціонального зонування в умовах тривалих воєнних загроз. Запропоновано адаптацію просторово-ієрархічної моделі захищених зон до структури багатоповерхового житлового будинку. Доведено, що фасадна зона має найнижчий рівень захисту та використовується як простір денного перебування. Додатковий рівень захисту забезпечується шляхом застосування зовнішнього енергопоглинального шару (балкони, лоджії, фасадні системи).*

Обгрунтовано, що запропонований підхід сприяє формуванню більш компактної планувальної структури, що позитивно впливає на енергоефективність будівель та створює передумови для підвищення енергоефективності будівель. Текст: <https://arch-studies.com.ua/uk/journals/tom-12-2-2026/integratsiya-zakhishchenikh-prostoriv-u-strukturu-zhitlovikh-budivel-v-umovakh-postiynoyi-voyennoyi-zagrozi>

18. Зовнішні впливи на житлову архітектуру модерну України [Електронний ресурс] / Ольга Гершуні, Юлія Хараборська, Світлана Акопник, Аркадій Пекер // Містобудування та територ. планування: наук.-техн. зб. / Київ. нац. ун-т буд-ва і архітектури. – Київ, 2026. – Вип. 91. – С. 68-77. Досліджено прояви зовнішніх впливів в житловій архітектурі стилю модерн. Схарактеризовано основні ознаки прибуткового житлового будівництва в центрах модерну і визначено проблеми відповідності умов житла в квартирах з анфіладним плануванням сучасним нормам. Систематизовано основні типи планів прибуткових будинків в рядовій і кутовій забудові. Визначено відмінності між проявами стилістики модерну у Львівському, Київському, Харківському і Одеському центрах. Аргументовано, що термін «гезамткунстверк» може повною мірою стосуватись видатних об'єктів західної школи модерну з центром у Львові. Окреслено проблеми, які виникають при спробах осучаснення таких квартир і проблеми, які проявилися в часи російсько-української війни. Текст: <https://mtp.knuba.edu.ua/article/view/363082/348433>

19. Інноваційні конструктивні рішення у висотному будівництві, їхній вплив на формування міста [Електронний ресурс] / Оксана Макогін, Сергій Кельба, Андрій Гуртовенко, Інна Гончарова, Микола Капак // Вісн. Нац. ун-ту "Львів. політехніка". Серія : Архітектура. – 2026. – Вип. 8 (№ 2). – С. 143-150. Висвітлено взаємозв'язок між інноваціями у конструктивних системах висотних будівель і трансформацією архітектурного образу міста. Розглянуто сучасні системи (buttressed core, core–outrigger, diagrid, мегакаркаси, екзоскелет), а також засоби керування динамікою (масові

демпфери, в'язкі та пружнопластичні демпфери) й їхній вплив на силует, щільність, мікроклімат і «читабельність» міського профілю. Зазначено, що нерівномірний розвиток норм і методик для нестандартних висотних систем і зростання вимог до комфорту та стійкості у вітрових і сейсмічних районах ускладнюють прийняття рішень, що одночасно оптимальні за міцністю, вартістю та міською якістю. Мета статті — систематизувати інноваційні конструктивні рішення у висотному будівництві, показати, як вони формують архітектурний образ міста, і запропонувати інженерно-міські критерії для оцінювання впливу. Текст: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2026/jun/43306/vsezdoi1-145-152.pdf>

20. Катишев К. Україна ризикує втратити 72 % виробництва сталі – ЗМІ [Електронний ресурс] / Костянтин Катишев // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2026. – 25 серп. — Електрон. дані. Вказано, що у серпні 2026 р. російські обстріли вивели з ладу два ключові металургійні підприємства України: «Запоріжсталь» українського холдингу «Метінвест» та «Криворіжсталь» міжнародної корпорації «АрселорМіттал». Вказано, що у разі тривалого простою двох комбінатів Україна ризикує втратити близько 72 % виробництва сталі. У масштабах країни це означає значно більше – адже саме ці заводи виробляють ключові види прокату, які використовуються у будівництві та відновленні інфраструктури. Якщо внутрішнього металу бракуватиме, його доведеться більше імпортувати, причому дорожчими маршрутами, що може підвищити вартість будівництва і відновлення, одночасно скоротивши український експорт. Також менше експорту сталі означає менше валютної виручки, а більший імпорт металопродукції – додатковий попит на валюту, що посилює тиск на гривню та державні резерви. Падіння виробництва означає менше податків, вантажів для «Укрзалізниці», скорочення замовлень для суміжних підприємств і ризику для робочих місць у промислових регіонах. Резюмовано, що металургійна криза вже виходить далеко за межі самої галузі. Без

відновлення підприємств і морської логістики вона може перерости у ширший удар по експорту, будівництву, бюджету та валютній стабільності країни. Текст:

<https://ua.korrespondent.net/business/economics/4906044-ukraina-ryzykuie-vtratyty-72-vyrobnytstva-stali-zmi>

21. Кірін Р. С. Актуальні проблеми урбаністичного права: відкритість, цифровізація, резильєнтність / Р. С. Кірін ; НАН України, Держ. установа "Ін-т екон.-прав. дослідж. ім. В. К. Макутова". — Київ ; Дніпро : Журфонд, 2026. — 609 с. : табл. **Шифр зберігання в Бібліотеці: Б379274** Розкрито загально-правові проблеми забезпечення відкритості міста, а також історико-правові засади формування відкритості та цифровізації міст. Проаналізовано еколого-правові проблеми сталого розвитку міст і регіонів та експертно-правові відносини у сфері визначення і відшкодування мілітарно-екологічної шкоди. Розглянуто актуальні проблеми екологічної експертизи в умовах збройної агресії. Висвітлено актуальні проблеми розвитку права е-демократії та е-урядування, а також урбаністичних відносин у сфері відкритості та резильєнтності міст. Увагу приділено регулюванню інформаційних відносин у сфері цивільного захисту в умовах відкритості міста.

22. Книшов І. Г. Еволюція договору будівельного підряду в цивільному праві України [Електронний ресурс] / І. Г. Книшов // Журн. східноєвроп. права : [електрон. наук.-практ. вид.] / ПВНЗ "Ун-т сучас. знань". — 2026. — № 146. — С. 353-361. Досліджено еволюцію договору будівельного підряду в цивільному праві України. Визначено основні етапи його розвитку та сучасних тенденцій правового регулювання. Проаналізовано історичні витоки договору, особливості його становлення в українському законодавстві та вплив реформ, цифровізації й воєнного стану. Висвітлено проблему дуалізму правового регулювання після прийняття Цивільного та Господарського кодексів України, що зумовило регуляторні колізії. Зазначено, що втрата чинності Господарським кодексом України

створила передумови для уніфікації правового регулювання будівельних відносин. Запропоновано авторську періодизацію еволюції договору будівельного підяду в цивільному праві України. Текст: http://easternlaw.com.ua/wp-content/uploads/2026/05/knyshov_146.pdf

23. Ковальов В. В. Методичні підходи до вибору варіанту реконструкції промислових будівель [Електронний ресурс] / В. В. Ковальов, Г. В. Комісаров // Укр. журн. буд-ва та архітектури. – 2026. – № 4. – С. 72-79. *Виконано порівняння варіантів реконструкції промислових будівель зі зміною та без зміни їх функціонального призначення за критеріями технічного стану будівель, ефективності, відповідності ринковому попиту, енергоефективності, юридичних ризиків. Вказано, що реконструкція без зміни функціонального призначення промислових будівель доцільна для підприємств, які мають сталий ринок збуту. Зміна функціонального призначення є стратегічно вигіднішою для промислових будівель, розташованих у центрі міста, де промислове використання вже не є рентабельним або не є екологічно допустимим. Текст: <https://uajcea.pgasa.dp.ua/article/view/369823/354369>*

24. Козакова О. Специфіка забудови Києва доби модерну і особливості проєктування [Електронний ресурс] / Олена Козакова // Містобудування та територ. планування: наук.-техн. зб. / Київ. нац. ун-т буд-ва і архітектури. – Київ, 2026. – Вип. 91. – С. 141-150. *Досліджено проблеми, пов'язані з сучасним використанням історичної забудови доби модерну в Києві. Зазначено, що основним типом будівлі модерну в Києві став прибутковий середньо- і багатоповерховий житловий будинок. На відміну від об'єктів європейського модерну з проявом стилю в плануванні і інтер'єрах, в Києві модерн мав характер стилю фасадів без проявів в інтер'єрах і плануванні. Визначено проблеми використання будівель модерну, пов'язаних як з наслідками тогочасного законодавства, так і з сучасними проблемами, зумовленими війною. Зазначено, що стиль модерн в забудові Києва досліджується з точки зору проблем її сучасного використання,*

особливо в умовах російсько-української війни. Текст: <https://mtp.knuba.edu.ua/article/view/363112/348481>

25. Комітет підтримав законопроект про доступність захисних споруд [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2026. – 19 серп. [№ 663]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що 18 серпня народні депутати України – члени Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань екологічної політики та природокористування розглянули два законопроекти. Зокрема законопроект про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вжиття заходів із забезпечення безпеки громадян в умовах особливого періоду (реєстр. № 15397). Документ забезпечить умови для доступності захисних споруд цивільного захисту в умовах воєнного стану, відвернення загибелі або поранення цивільних громадян, підвищення відповідальності органів державної влади та їх посадових осіб за забезпечення безпеки громадян в умовах воєнних (бойових) дій з військами агресора. Законопроект пропонує внести зміни до Кодексу цивільного захисту України, законів України «Про регулювання містобудівної діяльності» та «Про правовий режим воєнного стану» в частині створення, утримання та експлуатації фонду захисних споруд цивільного захисту. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/392305>

26. Комітет підтримав законопроект про нові можливості використання компенсації за знищене житло [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2026. – 13 серп. [№ 660]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що 13 серпня Комітет Верховної Ради України (ВР України) з питань економічного розвитку розглянув законопроект щодо удосконалення правового регулювання питань, пов'язаних із компенсацією за пошкоджені та знищені окремі категорії об'єктів нерухомості внаслідок збройної агресії РФ проти України, а також щодо ведення Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією РФ проти України (№ 11444). Законопроект пропонує

удосконалити механізм отримання та використання компенсації за пошкоджене або знищене нерухоме майно внаслідок збройної агресії РФ проти України. Зокрема, передбачається спрощення процедури компенсації та звільнення від пенсійного збору при купівлі житла за державними сертифікатами. Документ також має на меті захистити цільові кошти на нерухомість від арештів, врегулювати питання виплат за майно на непридатних для проживання територіях та оптимізувати роботу Реєстру пошкодженого майна. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/392261>

27. Композиційно-планувальна структура громадських та житлових будівель: досвід проєктування в стилі модерн [Електронний ресурс] / Ольга Гершуні, Юлія Хараборська, Світлана Акопник, Сергій Нівін // Містобудування та територ. планування: наук.-техн. зб. / Київ. нац. ун-т буд-ва і архітектури. – Київ, 2026. – Вип. 91. – С. 78-87. Проаналізовано особливості композиційно-планувальної структури в громадських і житлових будівлях стилю модерн в Україні. Доведено, що житлові будинки прибуткового типу обмежувалися низкою вимог, які відповідали тогочасному земельному і правовому законодавству, однак не стосувалися оригінальності архітектури: головним було вписати будинок в обриси земельної ділянки, витримували правила забудови вулиць по I – 4-му розрядах, робити торці глухими і не робити вікон у сусідні двори або робити їх з матовим непрозорим склінням, влаштовувати брандмауерні стінки, дотримуватись правил авторського нагляду ліцензованим архітектором або цивільним інженером тощо. Саме тому деякі архітектори впроваджували практику типового проєктування (як А. Краусс в Києві). Натомість громадські будівлі були поодинокими об'єктами, які мали привертати увагу, тому їх композиція, розпланування, стилістика мали унікальний характер. На прикладі клініки Качковського у Києві проаналізовано способи досягнення унікального стилістичного вирішення і композиційно-планувальної структури. Текст: <https://mtp.knuba.edu.ua/article/view/363086/348436>

28. Коптєва Г. Особливості формування упорядкованого містобудівного простору [Електронний ресурс] / Гелена Коптєва // Містобудування та територ. планування: наук.-техн. зб. / Київ. нац. ун-т буд-ва і архітектури. – Київ, 2026. – Вип. 91. – С. 151-160. *Досліджено проблему формування впорядкованого міського простору з позицій його естетичного та емоційно-психологічного сприйняття людиною. Проаналізовано принципи композиційної організації архітектурно-містобудівних структур і роль геометричної ясності у формуванні комфортного середовища. Обґрунтовано значення свідомого порушення впорядкованості як художнього прийому, що забезпечує динаміку, виразність і смислову багатозначність міського простору.* Текст:

<https://mtp.knuba.edu.ua/article/view/363114/348484>

29. Куліковська О. Про міську програму містобудівної діяльності та створення геоінформаційної електронної містобудівної кадастрової системи Кривого Рогу: сутність, структура та очікувані результати [Електронний ресурс] / Ольга Куліковська, Роман Ступень, Павло Колодій // Містобудування та територ. планування: наук.-техн. зб. / Київ. нац. ун-т буд-ва і архітектури. – Київ, 2026. – Вип. 91. – С. 650-664. *Досліджено роль геоінформаційних технологій та електронного містобудівного кадастру (ЕМК) у забезпеченні ефективного містобудівного управління. Мета - аналіз Міської програми містобудівної діяльності та створення геоінформаційної електронної містобудівної кадастрової системи м. Кривого Рогу на 2004 – 2028 рр. На основі нормативно-правового, системного та порівняльного аналізу, із урахуванням досвіду Києва та Дніпра, обґрунтовано значення цифровізації містобудівних процесів для підвищення ефективності планування, управління ризиками та забезпечення сталого розвитку промислових міст.* Текст: <https://mtp.knuba.edu.ua/article/view/363347/348782>

30. Малихін М. Цифрово-орієнтована реконфігурація дослідницьких підходів у системі організації та управління підготовкою будівельних проєктів [Електронний ресурс] / Михайло Малихін //

Містобудування та територ. планування: наук.-техн. зб. / Київ. нац. ун-т буд-ва і архітектури. – Київ, 2026. – Вип. 91. – С. 447-459. Зазначено, що цифрова трансформація будівельної галузі зумовлює необхідність глибокого перегляду наукових і прикладних підходів до організації та управління підготовкою будівельних проєктів. Підготовча фаза дедалі більше набуває ознак складної керованої системи, у межах якої поєднуються організаційні, технологічні, ресурсні, часові та інформаційні підсистеми. За таких умов традиційні дослідницькі підходи, орієнтовані переважно на нормативно-описовий аналіз та експертні судження, виявляються недостатніми для забезпечення узгодженості управлінських рішень і прогнозування наслідків альтернативних сценаріїв підготовки будівництва. Текст: <https://mtp.knuba.edu.ua/article/view/363219/348609>

31. Маршук Ю. Подвійний продаж нерухомості: як Верховний Суд вирішує спір двох інвесторів [Електронний ресурс] / Юлія Маршук // Юрид. практика. – 2026. – 17 черв. – Електрон. дані. Розглянуто практику Верховного Суду щодо захисту добросовісних інвесторів у справах про подвійний продаж майнових прав на первинному ринку нерухомості, який є одним із найпоширеніших і найбільочіших видів шахрайства з боку недобросовісних забудовників. Розкрито поняття "майнові права" на новобудову та їх трансформацію у власність. Проаналізовано рішення Верховного Суду у конкретних спорах з означеного питання та надано рекомендації для інвесторів у первинну нерухомість, а саме: зберігати всі документи, що підтверджують оплату, що в подальшому забезпечить право на захист, а також необхідно при найменших підозрах щодо дій забудовника перевіряти Державний реєстр речових прав на предмет наявності інших договорів на придбаний об'єкт. Текст: <https://pravo.ua/podviinyi-prodazh-nerukhomosti-ia-verkhovnyi-sud-vyrishuie-spir-dvokh-investoriv/>

32. Методологія проєктування громадських і житлових будівель: концептуальний архітектурно-містобудівний та конструктивні рівні (на прикладі багатоповерхівового житла, котеджів і ТРЦ) [Електронний ресурс]

/ Віталій В'язовський, Віктор Вакуленко, Олексій Губанов, Ольга Ємельянова, Світлана Точена // Вісн. Нац. ун-ту "Львів. політехніка". Серія : Архітектура. – 2026. – Вип. 8 (№ 2). – С. 41-46. *Запропоновано інтегровану методологію проєктування громадських і житлових будівель, що поєднує концептуальний, архітектурно-містобудівний і конструктивний рівні в триконтурну ітеративну модель із контрольними «шлюзами» якості. Такий підхід забезпечує узгодженість функціональних, містобудівних і конструктивних рішень, підвищує прозорість проєктування та зменшує кількість переробок. Застосування методології до багатопверхового житла, котеджів і ТРЦ продемонструвало її ефективність у конструктивній координації, врахуванні ландшафтно-мікрокліматичних чинників, організації потоків, евакуації та інженерного забезпечення будівель.* Текст: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2026/jun/43284/vsezdoi1-43-48.pdf>

33. Обов'язкові укриття у новобудовах: в Україні набули чинності нові вимоги [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2026. – 8 верес. – Електрон. дані. *Розглянуто нові вимоги у сфері цивільного захисту, що набули чинності в Україні 08.09.2026 відповідно до Закону України № 4778-IX. Проаналізовано положення щодо обов'язкового передбачення захисних споруд або споруд подвійного призначення під час проєктування визначених житлових, громадських та інфраструктурних об'єктів. Особливу увагу приділено інтеграції схем захисних споруд до містобудівної документації, вимогам щодо доступності укриттів для маломобільних груп населення та повноваженням органів місцевого самоврядування (ОМС). Визначено спрямованість нововведень на підвищення рівня безпеки населення та вдосконалення системи цивільного захисту в умовах воєнних і надзвичайних загроз.* Текст: <https://yur-gazeta.com/golovna/obovyazkovi-ukritya-u-novobudovah-v-ukrayini-nabuli-chinnosti-novi-vimogi.html>

34. Оконченко І. Містобудівне значення Львівської цитаделі у контексті історичних та сучасних урбаністичних трансформацій

[Електронний ресурс] / Ігор Оконченко, Ольга Оконченко // Вісн. Нац. ун-ту "Львів. політехніка". Серія : Архітектура. – 2026. – Вип. 8 (№ 2). – С. 183-198. *Зазначено, що комплекс укріплень Львівської Цитаделі зведений у середині XIX ст. Водночас історія освоєння території Цитаделі сягає значно давніших часів і містить факти, що засвідчують її особливу роль у містобудівній структурі Львова. Незважаючи на статус пам'ятки та на значну кількість досліджень, проблеми інтеграції Львівської Цитаделі в сучасне середовище Львова залишаються не повністю вирішеними. Мета статті - висвітлення містобудівного значення території Львівської Цитаделі, зокрема окреслення ключових характерних змін функціонального призначення, просторової організації та ролі у системі міського середовища, що визначають сучасну цінність цієї території. Збереження Львівської Цитаделі розглядається не лише як охорона культурної спадщини, а й як основа для формування відповідального ставлення до унікального простору Львова та усвідомлення його потенціалу для сучасного міського розвитку.* Текст: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2026/jun/43313/vsezdoi1-185-198.pdf>

35. Олена Шуляк: Житлова політика в Україні вперше працюватиме за європейськими правилами [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2026. – 11 серп. [№ 658]. – Електрон. дані. *Як повідомила голова Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Олена Шуляк, нещодавно набрав чинності Закон «Про основні засади житлової політики», який скасовує радянський Житловий кодекс і запроваджує нові правила у житловій сфері. Вона розповіла про те, що замінить квартирні черги, хто безоплатно отримуватиме житло від держави, що таке соціальна оренда та оренда з правом викупу.* Текст: <https://www.golos.com.ua/article/392234>

36. Перегінець І. Основи будівельно-технологічні процесів енергоефективних об'єктів при системній оптимізації режимів

електропостачання [Електронний ресурс] / Іван Перегінець, Юрій Смірнов // Містобудування та територ. планування: наук.-техн. зб. / Київ. нац. ун-т буд-ва і архітектури. – Київ, 2026. – Вип. 91. – С. 471-482. *Розглянуто організаційно-технологічні засади оптимізації електроспоживання будівель на основі інтеграції BIM-технологій та алгоритмів керування енергетичними процесами. Обґрунтовано доцільність переходу від статичного проектування електричних мереж до динамічного керування навантаженнями в реальному часі. Запропоновано модель, що поєднує BIM-бібліотеку енергетичних компонентів, математичне моделювання електроспоживання та алгоритм оптимізації роботи навантажень, сонячної генерації, систем накопичення енергії й мережевого живлення. Визначено індекс енергостабільності як показник оцінювання ефективності енергетичних процесів під час експлуатації будівлі. Показано, що використання запропонованого підходу сприяє зниженню пікових навантажень, підвищенню енергоефективності та надійності інженерних систем, а також забезпечує ефективне застосування цифрового моніторингу на всіх етапах життєвого циклу будівлі. Текст:* <https://mtp.knuba.edu.ua/article/view/363224/348612>

37. Перегінець І. І. Business house стаєрські інвестиції unicorn нового виду будівельної індустрії : цифрова платформа приватної нерухомості : житло як інвестиційний актив / Іван Перегінець. — Київ : Людмила, 2026. — 319 с. : іл. **Шифр зберігання в Бібліотеці: A846169** *Представлено інноваційну концепцію системної трансформації ринку приватної нерухомості шляхом створення масштабованої цифрової платформи «Business House». Проаналізовано глобальні дисбаланси традиційного індивідуального будівництва та запропоновано стратегію переходу до індустріальної моделі. У центрі уваги - переосмислення будинку: з пасивного об'єкта споживання він перетворюється на стандартизований, високоліквідний актив з інтегрованим фінансово-енергетичним контуром (Energy Plus) та цифровим двигуном (BIM).*

38. Петрецька Н. І. Правові питання забезпечення політики екологічної стійкості територій у практиці воєнного містобудування [Електронний ресурс] / Н. І. Петрецька // Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. Серія : Право : зб. наук. пр. – Ужгород, 2026. – № 93, т. 2. – С. 301-307. *Досліджено правові засади забезпечення екологічної стійкості територій в умовах воєнних трансформацій та проаналізовано вплив війни на стан довкілля і містобудівний розвиток. Визначено основні принципи екологічної стійкості у воєнному містобудуванні, зокрема мінімізацію екологічних ризиків, збереження критичних територій та інтеграцію екологічних критеріїв у процеси відновлення. Розкрито взаємозв'язок екологічної стійкості з економічними моделями розвитку, а також окреслено проблеми сільських територій, критичної інфраструктури й альтернативної енергетики. Обґрунтовано необхідність формування правових та інституційних механізмів, спрямованих на забезпечення екологічної безпеки та сталого повоєнного відновлення України. Текст: <https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2026/03/40-1.pdf>*

39. Петров В. Адаптація захисних споруд у шкільних будівлях для використання в умовах мирного часу: принципи функціональної трансформації [Електронний ресурс] / Валентин Петров // Вісн. Нац. ун-ту "Львів. політехніка". Серія : Архітектура. – 2026. – Вип. 8 (№ 2). – С. 209-218. *Визначено необхідність формування безпечного освітнього середовища в Україні в умовах правового режиму воєнного стану, запровадженого Указом Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 та затвердженого Законом України від 24.02.2022 № 2102-IX. У цьому контексті захисні споруди цивільного захисту, передбачені Кодексом цивільного захисту України та ДБН В.2.2-5:2023, розглянуто не лише як резервні приміщення для укриття учасників освітнього процесу, а як елемент довготривалої інфраструктури закладів освіти. Запропоновано критерії оцінювання придатності захисних споруд до мирної адаптації: функціональна сумісність, реверсивність використання, швидкість переходу в захисний*

режим, санітарно-гігієнічна відповідність, інклюзивність, інженерна автономність і психологічний комфорт. Обґрунтовано, що адаптація захисних споруд повинна розглядатися як функціональна стратегія раціонального використання вже наявних або проєктованих захищених просторів із підтриманням їх постійної експлуатаційної готовності. Текст: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2026/jun/43316/vsezdoi1-211-220.pdf>

40. Позняковська Д. Частину все одно зрубають: в КМДА заявили, що знайшли спосіб врятувати 160 дерев на Теремках [Електронний ресурс] / Дарина Позняковська // Focus.ua : [вебсайт]. – 2026. – 11 верес. — Електрон. дані. Як повідомили в КМДА, представлено оптимізований план будівництва тепломережі на Теремках у Києві, який передбачає збереження близько 160 дерев: видалити планують близько 10 насаджень, а частину дерев — лише кронувати. Вказано, що протягом останнього місяця місто спільно з науковцями, галузевими експертами та представниками громадськості опрацювало різні варіанти прокладання тепломережі. В адміністрації стверджують, що запропоновані зміни не суперечать чинним правовим, будівельним, технічним і технологічним нормам. Також вони враховують вимоги до будівництва джерел резервного живлення та стислі терміни підготовки до зими. За словами експертів, повноцінної та реалістичної альтернативи чинному проєкту немає через дуже стислі терміни підготовки до опалювального сезону. Зазначено, що раніше на Теремках уже зрубали сотні дерев. Текст: <https://focus.ua/uk/ukraine/767365-virubka-derev-na-teremkah-u-kmda-znayshli-sposib-vryatuvati-160-nasadzhen>

41. Полссон К. Впровадження людиноцентричного методу квартального міського планування в українському контексті: приклад Харкова [Електронний ресурс] / Карстен Полссон, Людмила Швець, Ірина Древаль // Архітектур. дослідж. / Нац. ун-т. «Львів. політехніка». – 2026. – Т. 12, № 2. – С. 72-83. Йдеться про необхідність адаптації

людиноцентричних підходів до квартального міського планування до українського містобудівного контексту та викликів повоєнного відновлення. Мета - визначення особливостей застосування методу К. Польссона в українській архітектурній і містобудівній практиці. На основі теоретичного аналізу та апробації методу під час воркшопу в Харкові встановлено його загальну придатність, водночас виявлено потребу в поетапній адаптації до місцевих професійних, нормативних і соціально-просторових умов. Змішане функціональне використання територій та організація вулиць і площ були реалізовані частково. Найскладнішими для впровадження виявилися принципи просторових послідовностей, ієрархії публічних просторів і зменшення ролі окремо розташованих будівель. Практична цінність результатів полягає в можливості їх застосування в освітніх проєктах, територіальному редевелопменті та розробленні методичних рекомендацій для українських громад. Текст: <https://arch-studies.com.ua/uk/journals/tom-12-2-2026/vprovadzhennya-lyudinotsentrichnogo-metodu-kvartalnego-miskogo-planuvannya-v-ukrayinskomu-konteksti-priklad-kharkova>

42. Пономаренко М. М. Публічне управління у сфері благоустрою населених пунктів: нормативні виклики та напрями модернізації [Електронний ресурс] / М. М. Пономаренко // Держава та регіони. Серія : Публіч. упр. та адміністрування : наук.-виробн. журн. – 2026. – Вип. 1. – С. 71-75. Проаналізовано нормативно-правові, конституційні та організаційні основи здійснення благоустрою, визначено роль органів державної влади й органів місцевого самоврядування (ОМС), а також окреслено проблеми правового регулювання, дозвольно-ліцензійного адміністрування та містобудівної діяльності. Обґрунтовано необхідність систематизації законодавства, розроблення комплексного кодифікованого акта та впровадження сучасних підходів до управління, орієнтованих на енергоефективність, сталий розвиток і раціональне використання ресурсів. Зроблено висновок, що вдосконалення публічного управління на засадах

сервісної держави, децентралізації та партнерства з приватним сектором і громадянським суспільством сприятиме підвищенню якості публічних послуг і забезпеченню комфортних та безпечних умов життя населення. Текст: https://pa.stateandregions.zp.ua/archive/1_2026/12.pdf

43. Про що мовчать коломийські будівлі / Музей історії м. Коломиї. — Коломия : Вік, 2025. — **Ч. 2** / Ілля Криворучко. — 121, [2] с. : іл. — (Коломийська бібліотека ; вип. 46). **Шифр зберігання в Бібліотеці: А845682-2** Йдеться про дослідження історії коломийських будівель Іллі Криворучка. Представлено історію 50 будівель, серед них є й ті, що не існують нині. Вперше подано проєкти будівель із фондів Музею історії міста Коломиї.

44. Процюк Н. Ю. Пріоритети модернізації механізмів публічного управління smart-інфраструктурою міст [Електронний ресурс] / Н. Ю. Процюк // Держава та регіони. Серія : Публіч. упр. та адміністрування : наук.-виробн. журн. — 2026. — Вип. 1. — С. 76-84. Досліджено інституційно-інструментальні напрями модернізації публічного управління розвитком SMART-інфраструктури міст в умовах подвійного переходу та післявоєнного відновлення. Обґрунтовано необхідність переходу від фрагментарного впровадження SMART-рішень до системної моделі управління, що інтегрує стратегічне планування, програмування, реалізацію, моніторинг і коригування публічної політики. Визначено ключові напрями модернізації, зокрема розвиток інтегрованого управління, удосконалення нормативно-методичного забезпечення, координаційних і платформних механізмів, а також застосування проєктно-портфельного підходу, інвестиційних і партнерських інструментів. Підсумовано, що реалізація запропонованих підходів сприятиме інституціоналізації SMART-інфраструктури як об'єкта публічного управління, підвищенню узгодженості управлінських рішень, зниженню ризиків і забезпеченню сталого й результативного розвитку міст. Текст: https://pa.stateandregions.zp.ua/archive/1_2026/13.pdf

45. Пустіва В. Сховаються не всі: скільки нових укриттів збудували у Києві з 2022 року [Електронний ресурс] / Валентина Пустіва // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2026. – 22 серп. — Електрон. дані. *Як вказано у відповіді Київської міської державної адміністрації (КМДА) на запит онлайн-медіа «Dengi.ua», з 2022 р. до фонду захисних споруд цивільного захисту Києва внесли лише чотири новозбудовані об'єкти (два протирадіаційні укриття та дві споруди подвійного призначення) загальною місткістю менше, ніж 3000 осіб. Ще шість уже збудованих укриттів поки що не внесли до фонду, оскільки триває процедура оформлення необхідної документації. За словами представниці Уповноваженого Верховної Ради України (ВР України) з прав громадян, постраждалих унаслідок збройної агресії, Ольги Алтуніної, фактична кількість населення Києва з урахуванням внутрішньо переміщених осіб (ВПО) нині становить близько 3,7 млн осіб. Тож, за чотири роки повномасштабної війни офіційний фонд захисних споруд столиці поповнився новими місцями лише для 2,7 тис. людей, а реальна чисельність населення Києва стрімко наближається до чотирьох мільйонів. Наведено повний текст листа-відповіді від КМДА. Текст:* <https://ua.korrespondent.net/kyiv/4905274-skhovauitsia-ne-vsi-skilky-novykh-ukryttiv-zbuduvaly-u-kyievi-z-2022-roku>

46. Рада підтримала законопроект про посилення безпеки громадян та доступність укриттів під час воєнного стану [Електронний ресурс] // Юрид. практика. – 2026. – 19 серп. – Електрон. дані. *Йдеться про ухвалення Верховною Радою України (ВР України) за основу законопроекту №15397 "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вжиття заходів із забезпечення безпеки громадян в умовах особливого періоду", який має забезпечити доступність укриттів під час воєнного стану, зменшити ризики для цивільного населення та посилити відповідальність органів влади за безпеку громадян. Окреслено запропоновані зміни до Кодексу цивільного захисту України, законів "Про регулювання містобудівної діяльності" та "Про правовий режим воєнного стану",*

зокрема передбачено, що порядок доступу населення до укриттів і правила їх експлуатації визначатиме Кабінет Міністрів України (КМ України), а перешкодження доступу громадян до укриттів під час воєнного стану тягнутиме встановлену законом відповідальність. Текст: <https://pravo.ua/rada-pidtrymala-zakonoproiekt-pro-posylennia-bezpeky-hromadian-ta-dostupnist-ukryttiv-pid-chas-voiennoho-stanu/>

47. Реалізація цифрових фільтрів високих порядків для систем моніторингу безпеки споруд [Електронний ресурс] / А. С. Беліков, К. В. Дігтяр, С. С. Барабанов, В. В. Демченко, О. П. Когтєва // Укр. журн. буд-ва та архітектури. – 2026. – № 4. – С. 7-20. Зазначено, що для систем моніторингу безпеки споруд розроблено методику використання цифрової фільтрації в процесі віброакустичної діагностики. Результатом є виділення інформативних ознак небезпечних тріщин на фоні хаотичних шумів і можливість автоматизації оцінки стану безпеки споруд. Зауважено, що розробка та впровадження вдосконаленої методики фільтрації дозволить суттєво підвищити ефективність діагностики, знизити ризики аварійних ситуацій та витрати на експлуатацію і ремонт інфраструктурних об'єктів. Текст: <https://uajcea.pgasa.dp.ua/article/view/369796/354412>

48. Рочняк Ю. Архітектура будівель залізничного вокзалу Дрогобича [Електронний ресурс] / Юрій Рочняк // Архітектур. дослідж. / Нац. ун-т. «Львів. політехніка». – 2026. – Т. 12, № 2 – С. 28-42. Йдеться про розвиток архітектури залізничного вокзалу Дрогобича впродовж понад 150 років, а також збереження його історичної цінності в умовах війни. Мета роботи - аналіз вокзалу у функціональному, просторово-планувальному, конструктивному та художньому аспектах, з особливою увагою до проєкту 1911 р., виявленого в архіві Львова. На основі архівних джерел, порівняльного аналізу, фотофіксації та польових досліджень простежено зміни вокзальної забудови, визначено її місце в архітектурі Галичини та виявлено особливості проєкту 1911 р.: функціональне зонування, соціально-просторову організацію та врахування містобудівного

контексту. Результати доповнюють знання про вокзальну архітектуру Дрогобича й створюють основу для подальших досліджень та збереження споруди. Текст: <https://arch-studies.com.ua/uk/journals/tom-12-2-2026/arkhitektura-budivel-zaliznichnogo-vokzalu-drogobicha>

49. Світовий банк розглядає можливість розширення житлових програм в Україні [Електронний ресурс] // Укрінформ : [укр. інформ. сайт]. – 2026. – 29 серп. – Електрон. дані. Зазначено, що міністр у справах громад, територій та внутрішньо переміщених осіб Віталій Безгін обговорив із регіональним директором Світового банку у справах країн Східної Європи Робертом Сомом можливість розширення програм забезпечення українців житлом. Під час розмови акцентували на відновленні пошкодженого житла. Окремо йшлося про важливість безперервного фінансування житлових ваучерів для внутрішньо переміщених осіб (ВПО) з ТОТ та підготовку нового спільного проєкту зі Світовим банком, який дозволить залучити додатковий ресурс. Також під час заходу обговорили практичні кроки для розвитку соціального житла — зокрема створення коаліції міжнародних партнерів, яка допомагатиме громадам формувати фонди соціального житла. До участі в такій коаліції Мінрегіон запропонував долучитися і Світовому банку. Текст: <https://www.ukrinform.ua/rubric-vidbudova/4158822-svitovij-bank-rozgladae-mozlivist-rozsirennja-zitlovih-program-v-ukraini.html>

50. Сергіюк І. Архітектурна роль електростанцій у формуванні індустріальних комплексів міжвоєнної України (на прикладі Дніпробуду) [Електронний ресурс] / Ірина Сергіюк // Укр. акад. мистецтва : зб. наук. пр. – Київ, 2026. – Вип. 39. – С. 46-53. Мета статті – аналіз і переосмислення ролі та впливу індустріальної забудови на формування міських кварталів у міжвоєнний та відновлення у повоєнний період з архітектурно-просторового, індустріального та ідеологічного аспектів на прикладі Дніпровської гідроелектростанції (ДніпроГЕС) у м. Запоріжжя. Висвітлено взаємозв'язок між архітектурною формою і масштабом

індустріальних споруд та ідеологічним відображенням модернізації міжвоєнного періоду. Наведено приклади щодо типологічних, стилістичних та технологічних особливостей гідроенергетичних об'єктів і їхнього довготривалого впливу на міський ландшафт. Текст:

<https://journals.naoma.kyiv.ua/index.php/uam/article/view/282/264>

51. Систематизація сучасних управлінських концепцій і моделей, релевантних будівельним підприємствам у цифрову епоху [Електронний ресурс] / Оксана Малихіна, Олександр Шлапак, Ігор Остапенко, Дмитро Бованенко // Містобудування та територ. планування: наук.-техн. зб. / Київ. нац. ун-т буд-ва і архітектури. – Київ, 2026. – Вип. 91. – С. 460-470. *Зазначено, що управлінська діяльність будівельних підприємств у цифрову епоху переживає фундаментальну трансформацію, що зумовлює необхідність перегляду, адаптації та систематизації сучасних управлінських концепцій і моделей. Така систематизація передбачає порівняння класичних підходів стратегічного менеджменту з новими, орієнтованими на цифрові технології, аналітику даних, інтеграцію бізнес-процесів та управління інноваціями. Якщо раніше основна увага приділялася традиційним інструментам фінансового контролю, планування й організаційної координації, то сьогодні на перший план виходять моделі цифрового управління, що ґрунтуються на використанні ERP-систем, BIM-технологій, Big Data та штучного інтелекту (ШІ). Водночас поряд із технологічними рішеннями важливим є врахування соціально-економічних аспектів, таких як зміна корпоративної культури, розвиток компетенцій персоналу та формування нових моделей взаємодії зі стейкхолдерами.* Текст: <https://mtp.knuba.edu.ua/article/view/363221/348611>

52. Сірець О. О. Запобігання кримінальним правопорушенням у сфері житлового будівництва : кримінологічне та віктимологічне дослідження / О. О. Сірець, В. В. Пивоваров ; НДІ вивч. проблем злочинності ім. В. В. Сташиса НАПрН України. — Харків : Право, 2025. — 303 с. : іл. *Шифр зберігання в Бібліотеці: А846853* Монографія присвячена

кримінологічному та віктимологічному дослідженню суспільного явища злочинності у сфері житлового будівництва, представлено як низкою передбачених Кримінальним кодексом України складів кримінальних правопорушень, так і сукупністю інших криміногенних процесів. Окреслено природу українського ринку житлового будівництва, визначено й систематизовано організаційні та правові засади цієї сфери. З'ясовано суспільну і правову природу феномену злочинності у сфері житлового будівництва, виокремлено його істотні ознаки. На основі віктимологічного бачення взаємозв'язку та взаємодії досліджено типові риси й ознаки особи правопорушника та особи жертви. Емпірико-теоретичним шляхом визначено детермінаційний комплекс указанного явища злочинності, а також запропоновано низку перспективних заходів щодо запобігання злочинності у сфері житлового будівництва.

53. Сопільняк А. М. Підготовчий етап будівництва із застосуванням технології 3D-друку [Електронний ресурс] / А. М. Сопільняк, К. О. Сіренко // Укр. журн. буд-ва та архітектури. – 2026. – № 3. – С. 165-174. *Зазначено, що стрімкий розвиток технології будівельного 3D-друку зумовлений зростаючою потребою у швидкому та економічно ефективному зведенні будівель і споруд. Дефіцит кваліфікованих трудових ресурсів, необхідність відновлення пошкодженого житлового фонду та підвищення продуктивності будівельних процесів актуалізують впровадження адитивних технологій у практику будівництва. Мета статті - визначення та систематизація основних аспектів підготовчого етапу будівництва із застосуванням технології будівельного 3D-друку, а також оцінка можливості адаптації методик випробувань, регламентованих нормативними документами традиційного будівництва, до умов адитивного виробництва. Текст: <https://uajcea.pgasa.dp.ua/article/view/362141/347356>*

54. Ступак А. Інвестиційні договори в будівництві: нові ризики для девелопера та інвестора [Електронний ресурс] / Артур Ступак, Юлія Кравченко // Юрид. газ. – 2026. – 28 серп. – Електрон. дані. Розкрито

особливості правового регулювання інвестиційних договорів у сфері будівництва в умовах реформування механізмів залучення коштів у будівельні проекти. Проаналізовано основні правові конструкції інвестування, зокрема набуття спеціального майнового права на майбутній об'єкт нерухомості, а також пов'язані з ними ризики для інвестора та девелопера. Увагу приділено проблемам захисту майнових прав інвесторів, ризикам подвійного відчуження об'єктів, виконанню договірних зобов'язань та практиці судового захисту. Визначено, що реформування законодавства спрямоване на підвищення прозорості інвестування та посилення гарантій прав учасників будівельного ринку, однак не усуває всіх правових і майнових ризиків. Обґрунтовано необхідність комплексної юридичної перевірки будівельного проекту та умов інвестиційного договору до моменту вкладення коштів. Текст: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/neruhomist-ta-budivnictvo/investiciyni-dogovori-v-budivnictvi-novi-riziki-dlya-developera-ta-investora.html>

55. Тімохін В. О. Сузір'я архітектурно-містобудівної спадщини України / В. Тімохін, Н. Шебек ; М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т буд-ва і архітектури, Укр. акад. архітектури. — Київ : Інтерсервіс, 2025. — 271 с. : іл., табл. **Шифр зберігання в Бібліотеці: БЗ78675** Монографія присвячена відображенню великомасштабних процесів становлення та розвитку архітектурно-містобудівної культури в етнічних регіонах України. На основі макро- та мікркосмічних принципів системно-середовищної гармонізації регіональних мереж розроблено концепцію становлення й гармонійного розвитку осередків архітектурно-містобудівної спадщини в етнічних регіонах України. Представлено структурно-логічну та зодіакально-просторову моделі мережі осередків архітектурно-містобудівної спадщини, а також моделі територіально-просторової та соціально-просторової організацій етнічних регіонів України. Описано приклади практичного застосування системно-середовищної методології та

результати її апробації в навчальному процесі на архітектурному факультеті КНУБА.

56. Тригуб Р. Інтегрована політика міського розвитку: від Лейпцизької хартії до стратегій відновлення українських міст [Електронний ресурс] / Руслан Тригуб , Олексій Стеценко // Містобудування та територ. планування: наук.-техн. зб. / Київ. нац. ун-т буд-ва і архітектури. – Київ, 2026. – Вип. 91. – С. 501-505. *Проаналізовано Лейпцизьку хартію та інтегровану політику міського розвитку як ключові інструменти сучасного містобудування. Розглянуто стратегічні підходи до регенерації міст і житлової політики в Німеччині, засновані на принципах сталого розвитку, соціальної інклюзії та інтегрованого планування. Особливу увагу приділено концепції «Building Back Better» як моделі комплексної регенерації міських територій після кризових ситуацій. У контексті України розглянуто питання міської стабільності як основи для відновлення інфраструктури та соціальних структур після війни. Підкреслено необхідність комплексного підходу, що враховує економічні, соціальні та екологічні фактори, а також активну участь громадян у процесах відновлення. Обґрунтовано важливість стратегічного планування та принципів міської стабільності для забезпечення сталого розвитку українських міст у майбутньому. Текст: <https://mtp.knuba.edu.ua/article/view/363235/348624>*

57. Трофімова Н. Історія та містобудівна еволюція міста Боярки у структурі київської агломерації кінця XIX – початку XX століття [Електронний ресурс] / Наталія Трофімова // Укр. акад. мистецтва : зб. наук. пр. – Київ, 2026. – Вип. 39. – С. 54-61. *Досліджено архітектурно-образну виразність дачного міста Боярка. Особливу увагу зосереджено на історії формування дачного поселення і номенклатурі споруд. Планування дачного містечка навколо станції Боярка мало цілком самостійний характер і не було пов'язане зі способом життя прилеглої Будаївки. Це, перш за все, дерев'яні різьблені будиночки з рисами народної архітектури, але з'являються і споруди у стилі модерн. На сьогодні проблема збереження*

пам'яток Боярки стає серйозним викликом для суспільства. Більшість дач розташовані в центрі міста, подекуди мають приватних власників, які не зацікавлені в їхньому збереженні. Тому ці унікальні дерев'яні дачі доводять до аварійного стану та руйнування. Текст:

<https://journals.naoma.kyiv.ua/index.php/uam/article/view/283/265>

58. Чорна Ж. Л. Встановлення сервітуту щодо земельних ділянок, розташованих в масиві земель сільськогосподарського призначення [Електронний ресурс] / Ж. Л. Чорна // Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. Серія : Право : зб. наук. пр. – Ужгород, 2026. – № 93, т. 1. – С. 509-514. *Висвітлено правові засади встановлення земельних сервітутів та особливості реалізації права проходу і проїзду до земельних ділянок у масивах земель сільськогосподарського призначення. Проаналізовано умови, строки та порядок встановлення сервітутів, зокрема щодо земель державної та комунальної власності, а також визначено істотні умови договору про встановлення земельного сервітуту. Обґрунтовано доцільність платного характеру сервітуту та розкрито особливості правового регулювання сервітутних відносин щодо земель приватної власності. Виявлено прогалини законодавства, пов'язані з невизначеністю поняття та кола зацікавлених осіб у сервітутних правовідносинах, та окреслено необхідність їх законодавчого врегулювання.* Текст: <https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2026/03/74.pdf>

59. Яблонська Х. Принципи проєктування енергонезалежного житла [Електронний ресурс] / Христина Яблонська // Вісн. Нац. ун-ту "Львів. політехніка". Серія : Архітектура. – 2026. – Вип. 8 (№ 2). – С. 243-254. *Актуалізовано питання збереження природних ресурсів і пошуку альтернативних шляхів у проєктуванні енергоефективних будівель. Одним із ключових напрямків проєктування, де це завдання відчувається найбільше, є будівництво екологічного та енергоефективного житла. Серед основних аспектів будівництва екологічного житла можна виділити ресурсозбереження та значне зниження відходів будівельних матеріалів під*

час зведення будинків. Це досягається за рахунок використання матеріалів, що мінімізують вплив на навколишнє середовище, та технологій, які дозволяють зменшити споживання енергії. Відновлюваність ресурсів також є важливим фактором, тому у новопроектованих будинках часто використовують сонячні та вітрові енергосистеми для автономного забезпечення енергією. Проектування енергонезалежного житла – це комплексний підхід, спрямований на створення будинку, який самостійно забезпечує себе теплом та електрикою, мінімізуючи залежність від зовнішніх мереж. Технології енергозбереження, такі як пасивна ізоляція, акумуляція тепла, рекуперація повітря та геотермальне опалення відіграють важливу роль у зниженні енергоспоживання. Екодизайн та автоматизація систем управління будинком дозволяють створити оптимальний мікроклімат із мінімальним споживанням енергії. Текст: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2026/jun/43322/vsezdoi1-245-256.pdf>

16.09.2026

Укладач: Савицька Л. В.

Відповідальний за випуск: Зайченко Н. Я.